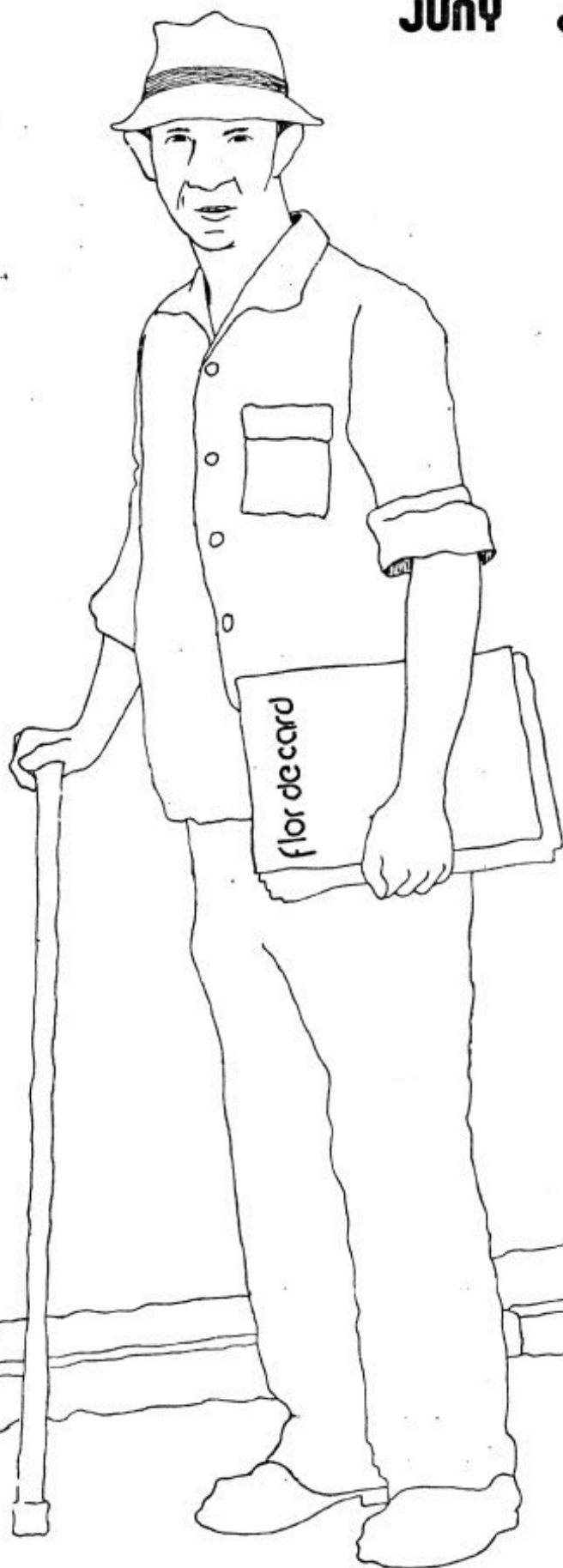

Flor

de card

SANT LLORENÇ DES CARDASSAR

JUNY de 1978

EDITORIAL

AJUNTAMENT I CULTURA A SANT LLORENÇ

Potser una de les característiques més inequívokes, clares, i desgraciades del darrer ajuntament de la dictadura (i dissortadament primer de la democràcia oficial) és aquest terrible desinterés envers totes les coses relacionades d'una manera o l'altra amb el mot "cultura".

(Quan deim "ajuntament" parlem dels consellers més el batle i mes una altra persona que sempre resta a l'ombra però que diu en és la verdadera matèria gris; i quan deim "darrer" ens referim al d'ara mateix, però que no és si no continuïtat, en quan als modes, de tots els anteriors).

Pot pareixer, aquesta, una afirmació atrevida i parcial, o fruit d'un cert ressentiment, i potser la millor mesura per de cantar aquest tòpic és la justificació, mostrar en què ens fonamentam.

Si intentam el joc, alegre i superficial a nivells d'exemples i detalls, de la balança potser podriem posar dins el plat positiu aquestes darreres i esquifides subvencions que, com qui dona un ull de la cara, s'han repartides, abans al Card i fa poc al "Card en Festa", Banda de Música, i les quatre tendes per a l'us dels diferents campaments; subvencions ben discutibles, i de cap manera a l'altura de les circumstàncies. (Algú podria pensar que dins aquest platet també s'hi podrien posar les sonades cinc-centes mil pessetes gastades, diuen, en el camp de futbol. Pensam que com qualsevol altra agrupació de persones, el futbol, pot tenir cert caire cultural i de relació humana, però creim que el cas concret d'aquest esport és més, ara per ara, instrument d'alienació que no d'alliberació personal, i per aquest motiu consideram adient no incloure-li).

I dins l'altre platet, el negatiu, potser s'hi podria posar l'abandó en que es té l'edifici escolar - fa verdadera llàstima passar per davant les vivendes escolars, ...-, l'oblid en que es té a la figura d'indiscutible valua intel·lectual que és Mn. Galmés o al mateix mestre Guillem "Conié", o l'esquifit de les esmentades subvencions; i fins i tot el "despiste" en el desenvolupament de la funció i presuposts culturals que hi ha dins tot el consistori, evidenciats en una d'aquelles famoses "junes de coordinació".

Creim que tant en quantitat com en qualitat, no és gens dubtós el desplaçament de la balança.

Creim que es fa més que necessària una dinamització cultural sota tots els aspectes. Hem de superar d'una vegada i per a sempre el desinterés que allunya a la gent dels pobles petits la nostra gent, del significat del món cultural (i cultura no és sols exposicions i concursos literaris si no un concepte molt més ample amarat de relació).

Volem -ara que és moda demanar impossibles- una escola decent i oberta i un ajuntament que ajudi i potenciï el desenvolupament de tots els aspectes i necessitats socioculturals de la vila.

Aiximateix potser convendria que les forces polítiques esta -

.../...

blertes a la vila -PSOE i UCD- es pronunciassin obertament sobre el tema, dient el que hi troben i la seva postura davant les possibilitats d'elecció a les futures "municipals".

Tot això, aquesta mena de filosofada, vé a cap de ploma per un motiu, el fet de que una pobra i humil manifestació cultural (1) com potser és "flor de card" es vegi sotmesa a la penúria, al intentar el més simple i elemental amillorament tècnic per tal de fer-la mínimament llegible.

Aiximateix som conscients de que no es poden demanar cireres a un romaguer i més encara si queda, potser, una mica de ressentiment per haver demostrat que ningú té l'exclusiva del pensar i de l'opinar.

Intentàrem prendre l'únic camí que, avui per avui, ens pareix viable: carregar el feix sobre l'esquena dels lectors i de les cases comercials que, d'una manera gairebé altruista ens vulguin ajudar.

Demanam idò públiques disculpes als lectors; la nostra intenció fóra fer una publicació del tot oberta i si no gratuïta, almanco de més fàcil adquisició.

(1) -Sis anys d'informació i opinió, que haurà estat bona o dolenta, però opinió al cap i a la fi-.

¿I QUÈ HAN D'ANAR A POSAR PAPERES P'ES POBLE SI SA FA UN ANY QUE TENIM UN FENER ENMIG DE SA PLAGA!

III TROBADA DE PREMSA FORANA

El dia 12 del mes passat, a Inca, i organitzada pel setmanari DIJOUS, es va celebrar la III Trobada de Premsa Comarcal. Hi assistiren els mateixos que a la segona -manco el "Bellpuig" i el "Manacor"- i el "Sóller".

La comissió encarregada de dur a terme els acords de la segona trobada informà que la visita al Delegat del Ministeri de Cultura, Sr. Piña, s'havia cancel·lada degut al seu nomenament com a Director General d'Aeroports. Quan se'n nomeni un de nou se'l visitarà.

Es prengueren els següents acords;

-Canviar el nom de "Premsa Comarcal" per el de "Premsa Forana", per creure que estava més d'acord amb les característiques del grup. La iniciativa fou de VORA MAR.

-Compromís d'emprendre una campanya per informar d'una manera planera sobre el què és l'autonomia.

-Acceptar les sollicituds d'assistència a les Trobades dels boletins dels Teleclubs de Sant Joan i Ariany, així com dels que ho sollicitin.

A la següent Trobada, el 17 de Juliol a Felanitx, es discutirà un borrador d'editorial sobre les escoles unitàries als pobles petits.

Es va obsequiar als assistents amb un sopar i una bossa plena d'objectes fabricats a Inca: galletes "Quelly", "La Florida", "Manufactures Ramis", impremta "Molinos", galerias "Noray" i un dibuix d'En Pepe.

Jc

LA EQUITATIVA

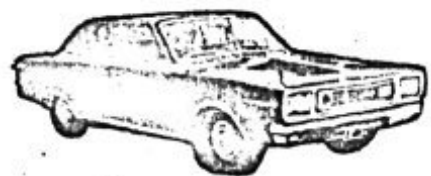
assegurances

ALFA

màquines de cosir

BERNAT POLIT

Cardassar, 17

AUTO - ESCUELA GILI

DIRECTOR: PEDRO GILI TOUS

C/ Gran Via, 42 - Teléfono 55 22 31

ARTA (Mallorca)

LA NORMA, EL PARLAR SENYOR I EL PARLAR MOSSÓ.

Amb "dons"/"donya", Normativa i parlar senyor coincideixen, i Villalonga adopta la forma senyora i lègal al llarg de tota la seva obra posterior. (Les excepcions que el lector atent pugui trobar a les edicions publicades després del 1966, tenen totes la seva explicació), que no don ara per no allargar, crec que innecessàriament, aquest escrit.) Anomèn parlar senyor al propi de l'estament aristocràtic de Ciutat. Per determinar què és la Normativa de la Llengua i quins són els seus límits i les seves regles, no basta acudir al "Diccionari General de la Llengua Catalana", vulgo Fabra: cal consultar el "Diccionari Català-Valencià-Balear" de mossèn Alcover, i saber-lo interpretar. En el cas que ens ocupa, Fabra no recull "dona" com a tractament. Mn. Alcover registra "donya" com a castellanisme. I és cosa sabuda que un tret del parlar mossó, rebutjat vivament pels aristòcrates, és l'adopció de castellanismes. Dir "arbre" (pronunciat "arbre", perquè en aquests grups triconsonàntics és regla que una de les consonants iguals es perd: compareu "marbre" (pedra o peix), ="mabre" o bé "perdre", pronunciat perde), dir, repetesc, "arbre", però "s'arbol" quan és el nadalenc o "rem", però "ses uvas", quan són les que se solen menjar el vespre de Cap d'Any; dir "es cubo de sa basura" per dir "es poal d'es fems" o "es desayuno" en lloc de "es berenar", etc., i molts d'etzéteres, és l'apoteosi de la mossoneria.

Però això són mossoneries noves i molt recents. Anem a les antigues. Ara he publicat a la revista "Randa" (nº 6) uns textos de don Guillem Roca i Seguf, missèr ciutadà que va viure del 1742 al 1813, titulats "Rondalles de rondalles" i que tenen la particularitat d'esser unes narracions escrites, totes elles senceres, amb dites, refranys o proverbis. Doncs bé, això de parlar amb dites, frases fetes i sentències no és senyor. (Llegiu a Quevedo l'antecessor en el gènere les motivacions del seu "Cuento de cuentos".). Tampoc no és cosa mossona però: els pagesos hi parlen, i els pagesos, per definició, no són mossons. Quan el missè Roca mossoneja és que escriu "después" per "llavors", "menos" per "manco", "antes" per "abans", "frioleres", "prosopopeia", i, sobretot, quan posa "morigueren", "guèll" (per gall) i "guenxo" (per ganxo). "Els se

.../...

nyors de Son Miseri", el sainet de Bartomeu Ferrà, és el retrat d'una família mossona, i expressions de cortesia com "No s'incomod" o d'indignació com "I on me ve aquest guiterró?" són típiques de l'estament. Donya Juanita, de Gabriel Maura, i el nom ja ho diu tot, és un espècimen mossó. Donya Juanita "veranea" a Son Tívoli, que és en es Molinar, diu "mumay" a sa mare, parla molt "porificat" i sap fer collars d'"azabache i "assientos" de cadira d'anar a missa.

Els personatges de Miquel dels S. Oliver no són pròpiament mossos: el barri de L'Hosat1 de la Bolla és un barri de menestralia i la gent que hi habita o que hi va o en ve, a través de la narració, són menestrals o pertanyen al món menestral, per afinitat o simpatia, i vuitcentista que vol pintar l'autor. Tampoc la gent de Pere d'A. Penya no és tan agressivament mossona com la de G. Maura. Aquest és el que fa la sàtira més punyent. Però tots, la intenció satírica de les seves obres a part, tots són i escriuen mossó.

Arribats en aquest punt, no seria sobrer intentar una definició de la mossoneria i dels mossos. Fabra no en diu res: de gué trobar que era una paraula tan localitzada i, alhora, de tan complicada significació, que, d'acord amb el seu simplificador cervell matemàtic, es va estimar més deixar-la de banda. Mossèn Alcover en dóna quatre accepcions: 1ª, tractament equivalent a mossèn (principalment en els segles XVII i XVII) 2ª, senyor de la classe mitjana, que vol sostenir aparença de senyor o de ric sense tenir béns econòmics; 3ª, fàmul de seminari o d'altre col·legi, on presta els seus serveis a canvi de la manutenció; i 4ª, habitador de Vila, o sia, de l'interior del recinte murat d'Eivissa. A continuació defineix els següents mots, relacionats amb el mossó: mossonea i mossoneria (conjunt dels mossos), mossonel.lo, mossonet i mossonetxo (diminutius), mossonesc (propi dels mossos) i mossonia (qualitat de mossó).

Francisco Umbert Perelló

CA'N XESC

Reparaciones Eléctricas del Automóvil

c/ Clavel, 20 — Teléf. 56 90 67

SAN LORENZO (MALLORCA)

DE L'ESCOLA

no tot és cosa dels MESTRES

9. pont

Seguint una mica l'article del mes passat, crec que es poden considerar superficials i simples els comentaris i opinions que alguna gent va fer a rel de la vaga dels mestres, i també els apareguts a les planes d'aquesta Revista a l'octubre de l'any passat.

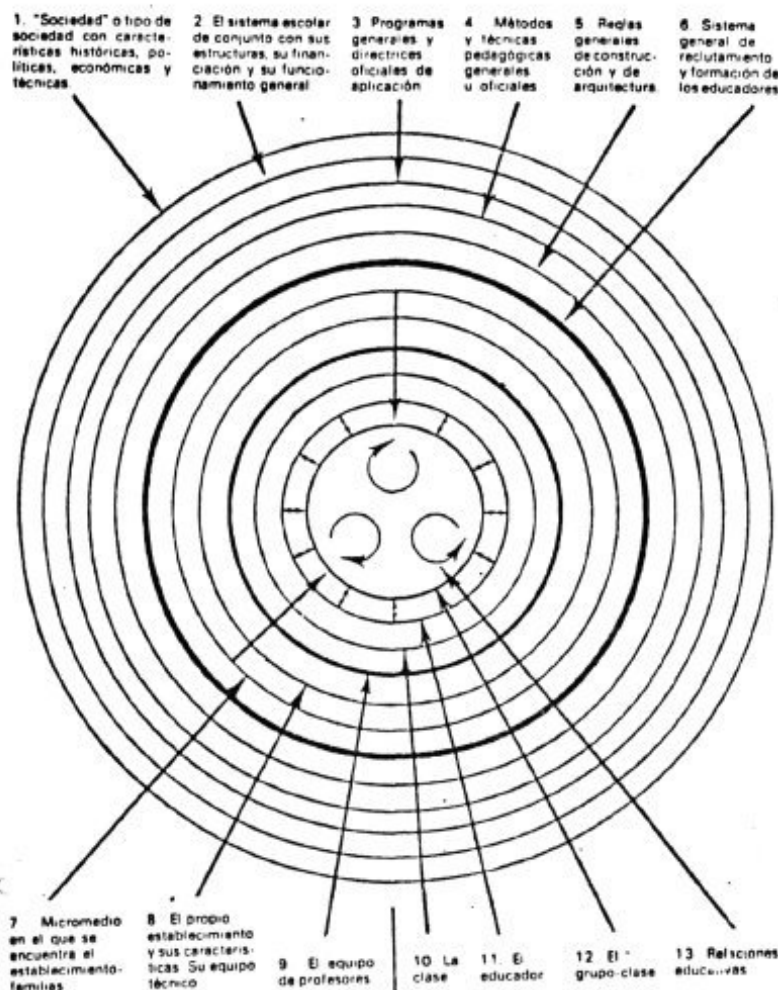
Crec que la gent -més en les opinions de la vaga i manco a la taula rodona- s'ha llançat a judicar persones més que fets. Escup sagetes contra els mestres. I ho consider "superficial i simple" perquè crec que parlar malament dels mestres (en general no s'analitzen les causes de la vaga) no és més que el resultat d'un cert descontent, el que implica que gairebé es dona tota l'importància al mestre, quan en realitat potser hi ha molts altres factors que determinen la relació mestre-alumne i les relacions educatives dins l'escola.

No vull dir que el mestre no tengui la seva importància, crec que en té, i molta! (ho demostra la formada de don Guillem Galmés "Conier"), però tampoc la te tota ni molt manco.

De fet, i si us permeteu la molèstia d'afinar una mica la vista, tenc l'atreviment de presentar-vos un esquema explicatiu (1) de possibles factors que condicionen la relació

educativa. L'autor és un il·lustre investigador i pedagog francès, G.MIALARET, professor de la Universitat de Caen.

Fixau-vos bé, són cercles concèntrics, per tant, en certa manera, un condiona a l'altre, el 1er. al 2on., el 2on. al 3er., ... i així. Fixau-vos també que hi ha uns cercles senyats més forts que els altres, que el setè també incideix directament sobre el dotzè, i que l'onzè i el dotzè es condicionen un a l'altre.

BREU EXPLICACIÓ:

Cada societat (punt 1)

té la seva història i els seus aspectes tècnics, econòmics, socials i polítics que la caracteritzen. La societat espanyola, per exemple mai no es podrà desfer del seu passat i mai no tindrà una llibertat semblant a la dels països joves com Canadà.

Punt 2. Es molt diferent, per exemple, que el sistema educatiu tengui unes estructures recolçades sobre un sistema competitiu, o sobre una atmòfera de col·laboració.

Punt 3. Els programes, el "què", els continguts que s'han de posar, ara, dins els caps dels allots.

Punt 4. Es el "com", el "de quina manera" es realitzarà el punt anterior.

Punt 5. ¿Com emprar tècniques audiovisuals, per exemple, si no hi ha sales adequades?. Com fer esport si no hi ha pistes?

Punt 6. Senyat més fort. Crec que no calen comentaris.

Punt 7. Pensau una mica en les diferents relacions que tindrà un mestre amb nins de Ciutat o de So'n Carrió, per exemple.

Punt 8. ¿Permetrà una vida col·lectiva, de discussions, de cooperació, o, aïllarà cada grup, fent-los independents els uns als altres?

Punt 9. Un equip de professors és un "tot" i mai una simple juxtaposició d'individus.

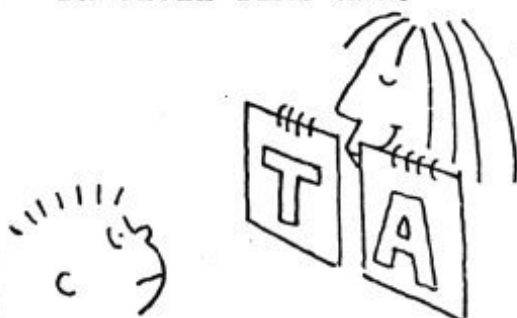
Punt 10. Aquí hi entra, les dimensions del local, sonoritat, lluminositat, mobiliari...

Punt 11. L'educador és element essencial, sa personalitat, sa formació, sa cultura... són elements importants de la situació educativa. Però com veim, juguen altres factors.

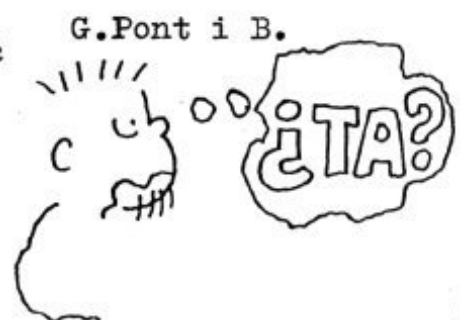
Punt 12. Grup format per nins completament diferents, cada u amb la seva personalitat, els seus costums...

Punt 13. Es el fet educatiu, condicionat per tots els punts anteriors.

L'intent d'aquest article no és tant el "despedestalar" una mica els mestres en general com és l'aportar un granet d'arena per tal de que intentem entendre la seva situació i postura. Intent que procuraré arrodonir en un proper article sobre l'evolució històrica, o millor, sobre la incidència dels punts primer i segon sobre el sisè i onzè, desde la Guerra Civil fins ara.

¿Hi ha relació entre els "continguts" i la realitat del nostre nin?

CAMBRES AGRÀRIES

m. girart

Res més perillós en els moments crítics d'una terra que la diversitat i la confusió de les aspiracions que tenim els pagesos.

El camp; quina "papeleta" més difícil que és aquesta és pitjor que un laberint, no se veu la sortida per cap vent; molt de parlar-ne però no s'arregla; seguran les importacions i moltes de vegades encare subvencionades, i el pobre pagès de cada dia es veu més estret, emperò el pagès ha deixat de ser cego i mut.

El passat dia 2 de Juny, 12 components de les Cambres locals es traslladaren a Palma per contribuir amb el seu vot a la elecció de la Provincial. El resultat d'aquesta fou: 10 de la Unió de Pagesos i 9 d'Independents i de la Unió de Centre. L'endemà aparegué una papereta que havia estat donada de baixa descobriren un equívoc, resultat de tot això aquesta classificació: 6 d'Unió de Pagesos, 13 entre independents i de Centre.

Segons la llei, quan els vots hagin estat comptats i les classificacions donades, les paperetes s'han de destruir. La Unió de Pagesos, donat aquest cas, impugnà les votacions, aquesta tramitació serà llarga, uns tres a quatre mesos.

A l'elecció de president de les Cambres provincials, per lo abans exposat, la Unió de Pagesos s'abstingé de votar, sortint elegit el Sr. Eloscloaga d'Aliança Popular.

A les Cambres Agràries locals s'esperen els nous estatuts per sobre en quines directius ens podem moure. Dels nostres antecessor ha arribat a les nostres mans un contingent d'insecticides subvencionades amb un 50% per repartir entre els pagesos del poble; aquest contingent consisteix en 25 quilos de Nensurool que serveix per combatre el caragol, el llimac i l'animaló; 40 quilos de Thiochel-Sp. per combatre l'animaló de sa patata, 40 litres de Thitasudin per combatre el poi la cuca, el corc del fruitals; 40 mosquers per agafar la mosca mediterrània, aquets darrers subvencionats amb un 100%.

El 2 de Juliol se va celebrar la primera reunió de la Cambra Local, l'orde del dia era: 1) Entrega de credencials al President i vice-president 1er. i 2on.

25 Peticions i repertiments d'insecticides. Damunt aquest punt agradà la política seguida fins ara; s'acordà ampliar el camp amb els fungicides i herbicides sempre i quan de Palma se pugui conseguir, així com un repartiment remirat per poder etendre totes les necessitats del pagès.

3) Pastures. S'acordà seguir com abans però sense números.

4) Vacances proposades per les Cambres als agricultors. Essent el deure i el dret de tota persona a un temps de vacances i esplai, les Cambres, volent posar una mica de llum a la gent del camp, ofereix una estada de quinze dies a la moderna Residència Campomar d'Alacant, subvencionada amb un 50%; per més informació passau durant aquest mes per la secretaria local.

5) Pressupost i estat de comptes. Aquest va esser el punt més discutit degut a que dos vocals eren partidaris que tot l'estat de comptes: entrades, sortides i saldos se publicassin amb impresos o damunt aquesta Revista. S'acordà per majoria que s'exposaria a la post d'anuncis de la Cambre cada mes.

Havent trobat un estat de comptes net i un oferiment voluntari de part del segretari Bartomeu Llinás a clarificar qualsevol dupte, estant a la disposició de tots i cada un dels 630 censats.

COL·LABORACIÓ

g. soler

A veces cuando creemos que somos más es cuando somos menos. Lo digo porque a mi me ha pasado un caso un poco incorriente o mejor dicho, quizás ha sido un caso que no previne hasta después de un fracaso: quise introducir el periódico representante de mi partido, que es el P.C.E. (Mundo Obrero). La primera iniciativa fué introducirlo en una papelería que tiene el pueblo donde yo nací. Fué un fracaso, pero la constancia en la lucha y la abnegación a la causa nunca decaen, por ello busqué otro cauce y entonces fué cuando encontré el verdadero, y porque quiero hacerle un elogio a su gran trabajo de quizás haber llegado, por habitantes, a vender más "Mundos Obreros" de España, quiero que en la revista "Flor de Card" hacerle un gran elogio, porque considero que se lo tiene merecido.

Todo va dirigido nada más y nada menos que a nuestro querido y muy apreciado Sebastian Llull Caldentey, quien con su tesón y su valentía ha ido con el "Mundo Obrero" por todo el pueblo de San Lorenzo, y aunque no se la haya comprado ha habido que la voz del trabajador llega a todos los rincones de España; para mi tiene tanta importancia la representación como la venta, por ello quiero testimoniar esa gran labor que ha hecho Sebastian Llull, y para que sirva de ejemplo a todos los lorencines que todavía sienten la marginación y el complejo de saber ser como es y ha sabido ser Sebastian.

Por mi parte, Sebastian, un fuerte apretón de manos y gritando adelante la voz de la verdad, mañana diran que tenía razón Sebastian, que lo que pregonaba por el pueblo era la verdad por el "Mundo Obrero" orienta al obrero, al pequeño propietario, a la pequeña empresa, y consuela a los que temen a la represión que durante tantos años han conocido.

FRANCESCA BOSCH

J. cortès

p. J. llull

a. servera

El passat dia primer de Juliol es va fer a la Sala Rigal una xerrada organitzada pel PCIB (Partit Comunista de les Illes Balears). Sembla que el motiu original era donar a conèixer les conclusions del Novè Congrés del PCE, celebrat recentment. Unes vint-i-vuit persones anaren a sentir les paraules de Francesca Bosch, la que havia estat màxima dirigent del Partit a les Illes. "Flor de Card" parlà amb ella de l'actual desinterès per la política, de la crisi econòmica...

- Creu que s'interès de sa gent per sa política és es mateix que es d'ara fa un any?

- No. Es molt menys. I no ho trob rar que hi hagi aquest desinterès. Jo crec que per una banda és degut a que an aquests quaranta anys, es poble espanyol no ha participat en sa política. Li donaven tot fet. Era es govern que prenia ses decisions que li corresponien an es poble, i aquesta inèrcia encara dura. Ses eleccions de dia quinze sí que varen demostrar que hi havia interès... era sa curiositat, perquè es partits no havien existit durant tot aquest temps, però després de dia quinze hi ha hagut un poc de desencant, perquè sa gent creia que sa democràcia ho resoldria tot. I hem de pensar que, baldament hi hagi democràcia, ha estat un moment que hi havia una crisi econòmica molt forta i aquesta crisi econòmica no s'adoba només perquè hi hagi democràcia. Fan falta mesures més importants i transformar en profunditat es desenrotllament econòmic. Naturalment, es poble se dona compte de si ses coses canvien amb un benestar. Ses solucions polítiques importen molt, però sobretot ses econòmiques. I això és lo que sa gent nota: no hi ha més benestar, sinó que podríem dir que sa crisi que venia d'es temps de sa dictadura no solament no s'ha pogut encara adobar, sinó que anam encara enrera.

- No hi ha es perill que sa gent doni sa culpa de sa crisi a sa democràcia?

- Sa gent ho pot malentendre. Sa gent pot pensar que precisament perquè hi ha democràcia, hi ha aquesta mala situació. I això no és ver. Tots n'hem de ser conscients, que no és sa democràcia que ha duit sa crisi econòmica. Sa crisi econòmica és tot un procés que en aquest cas és molt més greu, perquè és una crisi mundial i a un moment que a Espanya ha estat més agreujada per ses condicions que hi havia. A altres països han pogut posar es remei més aviat i a Espa-

nya, degut a sa situació política, no se va posar a temps. Ara, exigir que sa democràcia ho adobi en poc temps, no pot és ser. Però es noble ho pot confondre i, a més, hi ha gent interessada en que ho confongui. I això també ajuda a parèixer que és sa democràcia...

- Pareix que es darrers anys, a ses Universitats, es moviments d'avantguarda eren filo-comunistes i ara es decanten cap a s'anarquisme. Pot ser que sa clandestinitat tengués un poc d'atracció?

- Sí. Per una part tens raó, que pot ser que sa clandestinitat tenia un romanticisme i una situació de posar-se en perill, que p'ets joves tenia un atractiu. Però jo crec que ses arrels són més profundes. S'ha de pensar en so maig del 68, que demostra que hi havia una crisi no sols política i econòmica, sinó també cultural. Jo crec que es joves universitaris, es joves intellectuals, se senten això molt endins i seria molt lamentable que es partits obrers, es partits d'esquerra, no sabéssem agafar aquesta situació d'es joves, que tenen raó en lo que ells proposen, però sa mateixa forma de fer-ho, sa mateixa explossió que hi va haver en aquells moments, no la saben o no la volen dirigir en un sentit polític. Això fa que moviments importants, com varen és ser es moviment underground, es hippies, que demostraven una crisi d'autoritat, una crisi de sa cultura, es mateixos governs capitalistes ho assimilén, perquè no arriben a tenir un objectiu polític. Jo crec que si es partits d'esquerra sabessin agafar aquest potencial revolucionari que demostra aqueixa actitud d'es joves, seria molt més positiu, perquè si no, passa lo que tu dius, que prenen postures àcrates, postures que no ajuden en absolut a avançar cap a una revolució autèntica.

- Es que passa que abans se criticava es Règim, i ara se critiquen es partits d'esquerra...

- Critiquen es partits d'esquerra perquè ells no veuen una solució ràpida. Sa postura que han pres es partits d'esquerra, i jo me referesc sobretot an es Partit Comunista, sa via que proposam, s'eurocomunisme, creim que és més segura, que és no solament així com noltros ho volem fer, sinó així com se pot fer avui sa revolució an es Països occidentals, però això naturalment requereix un temps, requereix una preparació d'es poble que no hi és. Això naturalment es joves ho veuen llarg i se donen compte que amb una feina parlamentària serà molt més llarg i no se donen compte que sa nostra proposta és juntar sa via parlamentària amb sa democràcia de base, que és molt important. D'aquesta manera, es procés és molt més llarg, però és més segur, i a la llarga és molt més convenient. Això els fa parèixer que hem renunciat a sa revolució, i no és així. L'hem adequada an es moment que estam i a sa realitat que vivim a Espanya. També hi ha un perill molt gros de rombre es moviment obrer: sa massa obrera té por a dur una acció forta, per no perdre es lloc de feina.

ES RACÓ DE SA PADRINA

Amb aqueix nom, humil i senzill, com ses nostres padrines, volem començar un secció que ocuparà un raconet de sa nostra Revista. Es Racó de sa padrina, idò, vos oferirà cada mes una espipellada de ses nostres cançons, refranys, dites, acudits i endevinaies. I sense mesclar-hi més raons comencem i que vos facin bon profit.

Què em voleu dir l'amo Arnau,
vós qui sou un homo entès,
quan vos donen un no-res
per quin cap ho agafau?

Amor, m'heu dit que teniu
un esqueix de claveller,
dóna'l-me i el regaré
i el conservaré viu.

No-res no té per on prendre
ni cap per on agafar,
no-res no se pot donar
ni se pot comprar ni vendre.

A ca nostra sempre hi ve
un sonador de guitarra,
jo me'n ric si no té terra
i almanco ballaré.

Tothom viu amb s'art que aprèn.

Més sap un ase a ca seva que cent savis a casa d'altre.

Es guanyar fa riure i es perdre fa mala boca.

Trescar més que una vedella.

Anar més viu que sa fam.

Fora de la vista, lluny del pensament.

PARLEM DE POESIA per J. rosselló

miquel bauçà

Miquel Bauçà i Rosselló nasqué a Felanitx l'any 1940. Bona part de la seva vida l'ha passada fora Mallorca, a Barcelona. L'any 1961 guanyà el premi Salvat-Papasseit amb el recull "Una bella història", que obtingué un ressò considerable. Intimista i tens en alguns poemes, testimonial i directe en altres; ha influït sobre els poetes joves. La major part d'antologies contemporànies n'han recollit poemes. Té també publicat a la Col.lecció La Balanguera el llibret "El noble joc", darrerament ha publicat un recull de poesies que va presentar fa un grapat d'anys a un certamen de Felanitx amb motiu del XXV aniversari de la coronació de la Mare de Déu de Sant Salvador.

Un dia com el d'avui,
 amb núvols baixos,
 amb la pluja que em cau,
 fresca, damunt la cara,

 jo podria estar collint
 llevamans amb l'esquena vinclada.

Però ara estic dret,
 sota un portal,
 mirant la boira,
 la gent que passa
 i viu de fer feines
 tan alienades
 com les que faig jo

 tan diferents
 de collir llevamans
 per donar menjar a les vaques.

~~~~~

Feia brusca, seia al cafè.
 Vaig decidir declarar-me
 malalt mental,
 psicòpata potser,
 és igual.
 Una bufada de vent
 va refrescar
 aquella feliç decisió extrema,
 el meu desistiment.
 Tot aleshores es va parar:
 les cases formaven dretes,
 amb els ulls dels homes
 només hi miraven animals.

D'alguna manera superior,
 indefinible,
 et vaig creure
 quan vaig caure
 dins el soll i soroll
 de la gran ciutat;

 quan vaig oblidar completament
 la meva mare,
 collint figues martiniques,
 i els nierons i les lloques.

Els rètols em pegaven
 de ple enmig de la cara,
 era talment impossible cridar...

Aleshores vaig creure que tu,
 només dient una paraula
 em faries lliure,
 lliure com abans
 entre els albons i les cales.

Però això no va passar
 i els cotxers amb trista lògica
 seguiren traficant
 devora els cavalls de ferro.

I un cop més no va ser cert
 tot allò que confiava.

EL JA EXERCICI DE LA CRÍTICA

P. J. ILLI

L'omnipresència de la televisió i la meua impossibilitat d'agafar l'aparell i tirar-lo per la finestra, m'ha mogut a adoptar una solució menys radical: dedicar-me al ja exercici de la crítica.

L'experiència viscuda d'un contacte amb la realitat escolar (nins que tot lo dia somnien, veuen i pinten Mazingers) m'ha dut a conèixer-la una mica d'aprop i a començar analitzant el sentit d'aquest fenomen que és el Mazinger. Una advertència: no li volgueu restar importància.

Un comentarista d'un diari anunciava fa poc el naixement de tota una indústria entorn del Mazinger: còmics, discs, joguines, cromos, adhesius... I acabava l'escrit amb les següents paraules: "Una avalancha incontenible que va a enriquecer a sus creadores..." Punt. Una altra notícia del diari: dues distribuïdores de pel·lícules s'estan disputant la utilització en el cinema del nom de Mazinger-Z com a títol de les seves pel·lícules; "la lucha continúa, porque hay muchos millones en juego". Punt.

Passem a una breu anàlisi de la pel·lícula en si. Reprodueix una vegada més l'esquema clàssic: lluita del Bé contra el Mal. Els protagonistes (una mena de humanitat reduïda) estan dividits en dues faccions: els eters bons i dolents. (¿No està la Humanitat dividida en dos mons, capitalista i comunista?) (¿quins seran els bons i quins els dolents en aquest cas?).

Els bons són bons perquè són els bons (no sabem per què són bons) i els dolents són dolents perquè són els dolents (no sabem per què són els dolents).

Els bons són un grup d'amics (amistat). Els dolents es disfressen de bruixes, tenen dues cares...

Els bons sempre guanyen la batalla, però els dolents mai no són vençuts definitivament.

Cada part té les seves super-armes, simbolitzades en el Mazinger i en els terribles monstres bestials creats pels dolents. A més, disposen d'armes nuclears, atòmiques i de tot el que es pugui imaginar. (Curiosament, els bons i els dolents no celebren "conversaciones SALT para la reducción de armas estratégicas.")

Una cosa curiosíssima: les característiques físiques del Mazinger i l'Àfrodita (el nom mateix ja és curiós). El Mazinger representa la força bruta, el físic masculí (ideal): espatlles amples, punys, pit, músculs... L'Àfrodita representa les formes femenines. La diferenciació de funcions... És el domini masculista. Què en diuen les feministes? Volem sentir sa veu...

Mazinger-Z és l'animalitat, l'anti-raó, l'antihumanisme.

SINDICATS

Uno de los problemas que tiene planteados la clase obrera en su lucha reivindicativa es, sin duda, la falta de concienciación de una gran parte de esta clase, principalmente en las pequeñas comunidades o pueblos del Estado Español.

Hasta ahora la lucha se ha centrado casi exclusivamente en los grandes núcleos industriales; estos han sido los que han llevado el mayor peso de la lucha. Las pequeñas comunidades obreras no han tenido conciencia de su clase (principalmente en las Baleares), sino todo lo contrario y han actuado como si fueran pequeños caciques cuando no se han alineado junto a ellos.

La falta de militancia sindical de la gran mayoría de estos compañeros es una prueba de esta falta de concienciación, incluso en muchos, aunque militen en alguna central sindical, no es por conciencia de clase, sino, más bien, para cubrirse de un posible problema, como aquel que se hace un seguro de vida.

Muchos de estos compañeros han sido explotados durante muchos años; muchos de ellos les ha bastado una palmada en la espalda o un pequeño regalo para coadyudar a ser explotado, y es quizás en las pequeñas comunidades donde más se ha utilizado esta forma de presión para explotar a la clase trabajadora.

Que estos compañeros han estado presionados por su entorno social (entorno ya caduco) de acuerdo, pero ninguno moverá un solo dedo para sustraerse de esta presión, esperando que los cuatro tontos de turno les quiten las peñas del ojo; es más cómodo. Esto hace que la lucha por nuestros derechos encuentre en estos compañeros un verdadero obstáculo.

.../...

.../...

Estos compañeros deberían reflexionar sobre su actitud a veces, incluso, su lucha activa contra sus propios compañeros; deberían darse cuenta que esto no hace más que fortalecer a su explotador al mismo tiempo que empeora su situación de explotado; deberían darse cuenta que malo es ceder, pero peor es enfrentarse a sus hermanos de clase.

Si estos compañeros se dieran cuenta que el hecho de poseer un coche o un televisor no equivale a haber roto las cadenas de la explotación, comprendieran que ello no es más que otra forma de explotación capitalista a la Clase obrera.

Si estos compañeros dejaran de jugar a pequeños burgueses y tomaran verdadera conciencia de su explotación alineándose junto a sus compañeros de lucha, una lucha que empezó en el mismo instante que un hombre quiso explotar a otro y que continuará hasta que la explotación del hombre por el hombre acabe, si todos los trabajadores nos unimos, el triunfo está asegurado. Trabajadores Unámonos Todos.

El comité local de la U. G. T.
Agrupació de Sant Llorenç

Comunica a sus clientes y amigos
que dispone de un extenso
surtido en vestidos

PRE-MAMA y vestidos bautizo,

canastillas,

cunas y

colchas

RECIEN

NACIDO.

T/. 552124

ELECTRODOMESTICS

I

FONTANERIA

ORDINAS - FEBRER

Major, 22 - T. 569100

DISTRIBUIDOR OFICIAL

DARRERA PLANA

FLOR DE CARD

Bolletf-revista
del Club Card.
Sant Llorenç
des Cardassar.
Juny de 1978.
Número 22.
Dipòsit legal: 765-1973
Edita el Club Card.
Domicili: Major s/n.
Director: Bartomeu Domenge i Amer.

INDEX

Portada	Sebastià Llull Caldentey	Josep Cortès
2	Editorial	
3	Humor	Josep Cortès
4	Trobada de Premsa Forana	Josep Cortès
5	Classes socials i llenguatge	Jaume Vidal A.
7	De l'Escola	Guillem Pont
9	Cambres agràries	Mateu Girart
10	Col.laboració	Gaspar Soler
11	Entrevista a Francesca Bosch	Cort/Llull/Serv.
13	Es racó de sa padrina	Joan Rosselló
13	Parlem de poesia (Miquel Bauçà)	Joan Rosselló
15	El sa exercici de la crítica	Pere J. Llull
16	Sindicats	Comité U.G.T.
18	Batec	Quina/Rosselló
18	El Temps	Francesc Umbert

COL.LABOREN

Elisabet Nicolau
Ignaci Humbert

NOTA

Els articles
aparescuts
en aquesta revista
expressen
únicament
l'opinió dels seus propis autors.

